

Indul a FIRKA (Fizika Informatika Kémia Alapok) újabb évfolyama

A 2022/23-as tanévben is fő célkitűzésünk egy olvasható, a természettudományok terén számos információt tartalmazó középiskolás lap megjelenítése, melyben érdekességeket olvashatnak tanáraink, diákjaink és kedves olvasóink. Igyekszünk az új évfolyamban is az éppen aktuális kérdésekről, az életünket befolyásoló jelenségekről írni, ezekre részletes és tudományos magyarázatokat adni.

Az idén kiemelten az energiaforrásokkal, energiahordozókkal foglalkozunk, külön hangsúlyt adva az alternatív energiaforrások bevezetési lehetőségeinek. Hogyan tudnak áttérni gazdaságaink, iparunk az alternatív energiaforrások alkalmazására? Vajon helyettesíthetők-e a fosszilis energiaforrások alternatív, megújuló energiaforrásokkal? Európa energiaválságának problémáit jobban megérthetjük, ha megismerjük a nem megújuló energiaforrásaink jellegzetességeit, földrajzi kitermelésük helyszíneit, szállítási és feldolgozási lehetőségeiket. Válaszolunk olyan kérdésekre, hogy mit jelent az egyes kőolaj típusok helyettesítése más típusú kőolajokkal a finomítók működése szempontjából, hogyan oldható meg a földgáz tengeri szállítása, milyen környezeti problémákat jelent a kőszenek újbóli alkalmazása? Ilyen és hasonló kérdésekre keressük a választ cikkeinkben.

A már ismert szerkezetben, ezen alapcikkek és rendszerező tanulmányok mellett helyet kapnak a laboratóriumi kísérleti bemutatások, kitűzött, valamint megoldott feladatok. Az idén se marad el a megszokott rejtvényrovat. A sikeres rejtvényfejtők ajándécsomagban részesülnek.

A lap szerkesztői nagy hangsúlyt helyeznek a diákversenyekre való felkészülés támogatására is. A FIRKA-ból értesülhetnek a diákversenyeink nyerteseiről, illetve az általuk és a tanáraik által írt beszámolókból megtudható, hogy hogyan zajlanak a nemzetközi diákversenyek.

Figyelem! Akik ebben az évben szeretnének részt venni a kémia (Hevesy és Irinyi) valamint a fizika (Öveges és Vermes) versenyeken, olvassák figyelemmel a lapszámokat, hiszen a feladatok mellett lesznek olyan feladatok, amelyek megoldásai az ebben az évben megjelenő lapszámok tartalmában keresendők.

Fontos tudni, hogy a nyomtatásban megjelent FIRKA-cikkek közül bármelyiket online újra lehet olvasni, ugyanis az EMT honlapján található archívumból lehetőség van a 31 év alatt megjelent lapszámok pdf állományainak a letöltésére (<https://emt.ro/kiadvanyok/firka/archivum>), illetve szerző, rovat, cím, lapszám alapú tartalomkeresésre. (<https://emt.ro/firka-cikkarchivum>)

A cikkek tartalmában való részletesebb keresést igénylő olvasóinknak ajánljuk a Matarka – Magyar folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshető adatbázisát:

(https://matarka.hu/szam_list.php?fsz=922), valamint az Országos Széchényi Könyvtár által működtetett EPA – Elektronikus Periodikák Adattára: (<http://epa.oszk.hu/00200/00220>) linkeken elérhető adatbázisokat.

Kedves olvasók, várjuk kérdéseiket, megjegyzéseiket, kérjük írjanak nekünk (emt@emt.ro), és jelezzék, hogy mit szeretnének olvasni a FIRKA oldalain. Örülnénk, ha közölhetnénk az Önök által beküldött cikkeket, beszámolókat.

Minden kedves olvasónknak sikeres, eredményes iskolai évet kívánunk!

Majdik Kornélia

A 85 éves Néda Árpád Tanár Úr köszöntése

Nem könnyű, de megtisztelő feladatra vállalkozom, amikor 85. születésnapja alkalmából köszöntöm Néda Árpád kollégámat és barátomat. A korbeli különbség közöttünk nem olyan nagy, hogy tanítványa lehettem volna, így én nem szólíthatom „Árpi bácsinak”, amivel volt hallgatói megtisztelték. Ez a megnevezés csak azon tanároknak jár ki, akiket a diákok nagyon megszeretnek és tisztelnek. Erre Néda Árpád teljes mértékben rászolgált.

Nem volt könnyű dolga, nagy feladat várt rá. Évtizedeken keresztül általa kerültek kapcsolatba a kezdő hallgatók a magas szintű fizikával. Volt hallgatóm mesélte egy találkozás alkalmával, hogy kezdetben nem találta helyét a karon, mert az első félévben főleg olyan tantárgyakkal találkozott, amelyek ugyan későbbi tantárgyak alapjait rakták le (matematika, kémia, informatika), de első látásra nem sok közük volt a fizikához. Ő azonban fizikát jött tanulni. Amikor azon gondolkodott, hogy jól választott-e, Néda tanár úr mechanika, majd hőtan előadásai meggyőzték, hogy jó úton jár.

Szintén közös, volt hallgatóinktól tudom, hogy előadásai lenyűgözőek voltak, tőle nem krétafizikát kaptak, hanem étellel teli képleteket, mindent értelmezett, megmagyarázott. Nagy hangsúlyt fektetett a kísérleti készség fejlesztésére, a kísérletezésre való nevelésre. Előadásainak elmaradhatatlan része volt a kísérleti bemutatás. A diákok mindig megértett kurzussal hagyták el az amfiteátrumot. Hozzájárult több kitűnő tanári generáció képzéséhez, melynek tagjai nemcsak tantárgyi ismereteket adtak és adnak át tanítványaiknak, hanem erkölcsi és emberi példaké-

